

DEBRECZENI SZEMLE

IRODALMI, SZINHÁZI, ZENEI ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 "
Negyed évre	3 "
Vidéki előfizetők bélyegköltsége egész évre	2 K.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Simonffy-utca 1/a földszint balra. (Piac felől 3-ik ajtó.)

Hirdetések feladhatók a városi nyomdában Dózsa György könyvelő kezelihez is.

LINOLEUM ÁRUHÁZ. LINOLEUM ÁRUHÁZ

PIAC-U. 58. sz. alá helyeztetett át

Haas Lipót

Linoleum, viaszosvászon s gummiárú gyári raktára.

TELEFON 644.

APOLLO

SZOMBAT, VASÁRNAP ÉS HETFŐN:

Szenzációs mozi riport.

MOZGÓSZINHÁZ.

A máramarosszigeti hazaárulók pöre a debreczeni törvényszék hírái előtt

Rendkívül humoros kíséző műsor!

Simonffy-u. 55. | ++ RUHAFESTŐ. ++ | Széchenyi-u. 6.

GÖZMOSÓ.

WAGA RÓBERT

DEBRECZEN.

Telefon 840. ++++++ Telefon 840.

Vidéki megrendelések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. intézendők.

Agytoll-tisztító.

Varga-utca 35. | VEGYI-TISZTÍTÓ. | Verbóczy-u. 14.

Legjobb hashajtó az
EULAXANS TABLETTA

Kapható a készítőnél

Dr. Sztankay Aba

„NÁDOR” gyógyszerárban
Szent Anna-utca. Attila-tér.

Elismert legszebb uridivat ujdonságok

Ita és borsalino kalapok

FRANK TESTVÉREKNÉL

DEBRECZEN, Piac- és Szent-Anna-u. sarok.

Telefonszám 7-49.

HÖLGYEK FIGYELMÉBE!

GOLDMARK budapesti kalapgyáros debreczeni szalonja **MAROSSY GIZELLA**

vezetése alatt **SZENT ANNA-UTCA 3. SZ.** alatt

a téli szezonra dusan berendezve párisi és becsi eredeti modellekkel. — Kizárólagos raktára a legfrissebb divat-ujdonságoknak.

Üzletáthelyezés miatt

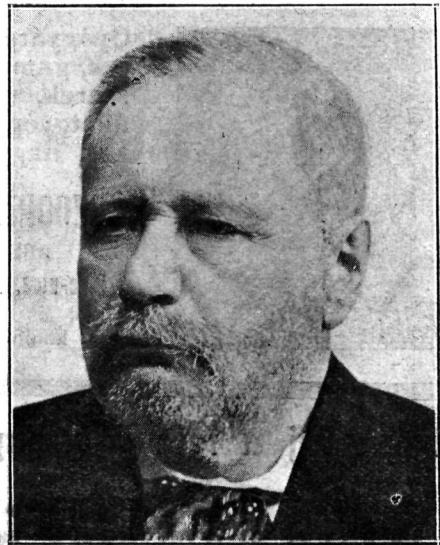
a raktáron levő összes cikkek, u. m. női felöltők, pongyolák, costumök és blusok, valamint lüszter és gummi köpenyek mélyen leszállított áron szerzethetők be

HALMÁGYI SÁMUEL

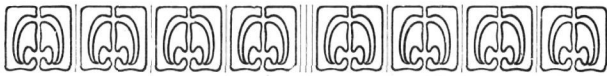
fő- és fiók üzletében, Piac-utca.

50

százalékos takarítást megneve és férfit, ha szöveteit **FISCHER ADOLF** és **FIAINÁL** szerzi be. Piac-u. 61.

ÁRON MIKSA az elhunyt nagykereskedő, ki szegű jótékony alapítványokkal örököltette

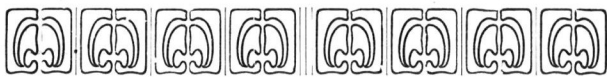

Elegáns női felöltők ~
Sikkes színházi blouzok
Kosztümök és Pongyolák

KOMLÓS GÉZA

áruházában (az új megyeháza mellett)

Debreczen, Piac-u. 52.

MOSKOVITS JÓZSEF

uri szabó divatterme ————— VÁROSI ÚJ BÉRHÁZ.

A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy az építkezés miatt a Piac-utcai barakban volt üzlethelyiségemet a Piac-utcai VÁROSI ÚJ BÉRHÁZBA (bíloldal' 3-ik bolt) helyeztem át. Kérem továbbra a nagybecsű pártfogásukat. Kiváló tisztelettel **MOSKOVITS JÓZSEF** uri szabó.

KEZTYÜK, KÖTSZEREK,
BETEGÁPOLÁSI CIKKEK LEG-
NAGYOBB VÁLASZTÉKBAN:

Schön Sándor

kesztyű, kötszer- és orvosi
műszertárában

Piac-utca 26. sz. előtti barakból áthelyezett Piac-
és Csapó-utca sarkán lévő volt Kalnai-féle üzlet-
helyiségbe a BIKÁ-SZÁLLODÁVAL szemben. ++++

Gyógyárúk, vegy-
szerek, gummiárúk, köt-
szerek, gazdasági és
állatgyógyászati cik-
kek nagy raktára a

Központi Drogéria

DEBRECZEN,

Piac-utca, Városház-épület.

Angol és francia illatszerek
»» különlegességek. ««

Nem fáj a feje másnap ha

Littke pezsgőt iszik

TÖRLEY

TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

MIHALOVITS JENŐ

GYÓGYSZERTÁRA ÉS GYÓGYSZERÉSZETI MŰ-
LABORÁTORIUMA A „KIGYÓHOZ”.

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 31. SZ.

VÁROSHÁZZAL SZEMBEN.

A bel- és kül-
földi gyógyszer-
különlegességek,
— hasonszervi
gyógyszerek, köt-
szerek, szépitő-
szerek — legne-
gyobb raktár a
Debreczen és vi-
: : : dékére. : : :

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR DEBRECZENBEN.

Piac-utca 16. szám, saját palota.

Alaptőke 2.400.000 K. Tartalékok: 1.400.000 K. Betét-
állomány nyolcmillió korona.

Érdekközösségben a Pesti magyar kereskedelmi bankkal.

Üzletgái: Takarékbetétek, csekszámlák. Váltószámitolás, törlesztés és
jelzálogkölcsonök. Értékpapírok vétele és eladása, tőzsdéi megbízások, hitel-
levelek bel- és külföldre. Előleg értékpapírokra és árukra. Saját áruktár,
Safe-deposit (magánletét pénztár).
Affiliált intézetei: Kabai takarékpénztár r.-t., Náuudvari takarékpénztár
r.-t., Hajdunánási gazdasági bank r.-t., Fióktelep Vámospercs.

Olcsó alkalmi vásár.

Az összes raktáron lévő férfi-, fiu- és

GYERMEK-RUHÁK
: mérsékelt árakban :
++ adatnak el. ++

Balázs Jenő

a Községi Tisztviselők Or-
szágos Egyesületének szer-
ződéses szállítójánál ++++++

DEBRECZEN,

PIAC-UTCA 61. SZ. ALATT.

Megyei telefon 6—28. szám.

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

TERMÉSZETES ÉGVÉNYES
SAVANYUVIZ.

Az akaratról.

A „Debreczeni Szemle“ számára írta **Ujfalussy Amadil.**

Sokat forgatott problémája a gondolkodóknak, vajjon kényszerü követelménye-e az emberi cselekedet az okozatiság törvényének, vagy nem? Régi időkől fogva tanakodnak rajta, megelőző jelenségek bilincseibe vert fogoly e tettünk, vagy teljesen tőlünk függő s szabad, mint a madár röpte? Derüre-borura vitatgatják, titokzatos erőszak ural-e bennünket, feltétlen engedelmességre kell előre megszabott, kikerülhetetlen körülményeknek, velünk született hajlamoknak, vagy szabadon járhatunk el, külső behatásokkal s öröklött indító rugókkal dacolón?

Három táborra oszthatók vitatói e kérdésnek, melynek végleges megoldásához száz vélekedés sem juttat közelebb, hiábavaló hát a körülötte folyó háboruszkodás.

Harcosaink egyrésze hevesen tagadja ez akarat szabadvoltát. A másik mellette foglal állást. S léteznek olyanok is, akik az ugvnevzett aranyközéputat választják.

Utóbbiak elismerik ugyan, hogy a körülmények és egyéniségünk közreműködnek cselekedeteinknél, de nem azt, hogy akaratunknak egyáltalában semmi köze se lenne hozzájuk, ne fejthetnénk ki tetteink káros mozgató okaival szemben józan eszünk ösztönzésére ellentállást.

A legnevezetesebb ebben a pro et contra való tárgyalatásban az, hogy materialisták és teológusok vegyesen küzdenek egymás mellett.

Kálvin épen úgy nem hisz a szabadakarathban, mint Büchner. Előbbi mintegy az Isten hatalmát védi. Tagadja, hogy kedvünkre cselekedhetünk. Az anyanyelvűek meg abból indulnak ki, hogy miután a természet eseményeit változatlan törvények kormányozzák, egymásba kapcsolt láncszemeknek tekinthetők, tehát megkötötték s így az emberi tett is feltétlen rab. Ha azonban való lenne, hogy semminemű eljárásunk nem beszámítható, hasonlóknak volnánk ahoz a gyerekjátékhoz, tehetetlen bábuhoz, amely ugrabugrál, ha rángatják, sőt meg is szólal ügyes belső szerkezete folytán, de máskülönbösen ostoba tárgy.

Az ilyes tehetetlenség nem fér össze az emberi magatudattal, értelemmel. Képesek vagyunk általuk megkülönböztetni a jót a rossztól, hihetetlen hát, hogy ne tudjunk többé-kevésbé szabadon választani a kettő közül, hanem, mintegy mesebeli varázsütésre fogadjunk szót egy rejtelmes hatalomnak, amikor bünbe esünk, vagy jót cselekszünk.

Az erkölcsi felelősség tagadása igen-igen káros. Megbénítja a tökéletesedés után való törekvést. Miért is törje magát az ember az erény után, ha mi sem mentheti meg a rossz elkövetésétől? Hiszen akkor a legkegyetlenebb gyilkos is teljességgel föloldható fekete büne alul s egy polcra helyezhető a legnemesebb emberrel, aki nem vesztére tör felebarátainak, hanem boldogításukat viseli szívében.

Megengedem, sőt bizonyos is, hogy a gyilkos nem egészen, a szó szoros értelmében felelős sötét tettéért, de az valóban ferde, hamis föltevés, hogy beszámíthatatlan.

Az ölés nem lehet egyenesen a predestináció meghatározott körülménye, elkerülhetetlen kapocs a nagymindenség egymásba füződő okainak közepett, vagy csak pusztán patológikus eltévelyedés, az agy szövvényes sejtjeinek koros összetétele, esetleg elcsavarodása.

(Folyt. köv.)

KRÓNIKA.

**Weszprémy Zoltánné
Csanak Ilona**

Csodálatosan kiszámíthatatlanok az élet utjai. Az a nemes lelkü urasszony, aki egy percig sem volt a halála előtti időkben komoly beteg, valósággal kedveltje lehetett a Végzetnek. Gyönyörű harmonikus szép életet élt le magas méltóságot megért férje oldala mellett, de talán most élte legboldogabb korát, élete célját beteljesülten látva, nem sajnálva az egyre távolabb tűnő ifjuság vigasztos örömeit, szívében, jóságos lelkében érezve a megelégedettség ritka embernek osztályrésztul kijutott boldogságos érzéseit. Fia Andor a nagyjövőjü művészlélek merész lendülettel bontotta ki sokat ígérő művészetének szárnyait, leánya ifjuságának legszebb korában az első igazi nagyleányos báljára készült, férje a társadalmi körök legelőkelőbbjének élén, melyre igazán minden pártoskodás nélkül emelte a közbizalom, a legszebb férfi pályák egyikének méltóságos nyugodalmát élvezte.

Ekkor szurta az ő nagyon boldog szívét keresztül a halál, melynek borzalmasságából nem érzett semmit, melynek vigasztalanul sötét képeiből nem látott egyetlen vonalnyit sem. Ugyszólván az élet egyik percéből álmodta magát át a halál első pillanatába, lelket kinzó, szívet felvérző bucsuzkodások, az élethez való reménytelen ragaszkodások gyötrődések teljes tusái nélkül...

Mégis lenni kell valami hatalomnak, mely egy szép életet úgy minden lelkivivódások nélkül ölel át a szép halál karjába. Ne mondja senki, hogy nem illeti meg ez az epileton a Halált... Igenis vannak életek, melyeknek szépségéhez méltó az elmulása is, beteljesedett vágyak, örömök valóra vált álmodások leltisége után.

*

Weszprémy Zoltánné Csanak Ilona a Csanak-család fájának egyik legszebb hajtása volt. A patricius Csanak-család sok érdemes tagjának működése össze van forrva Debreczen város kulturális történetével. Egyik Csanak példaadó agilitásának leírását csak a közel multban olvashattuk a Debreczeni Zenede történetében, de a Csanak név nyomát ott találjuk művészeti, irodalmi életünk, színházkultuszunk valamennyi évkönyvében.

Csanak Ilona a nemesen derék család méltó ivadéka volt s szívvel-lélekkel vett részt a nagyvárossá fejlődő Debreczen valamennyi kulturális, jótékony mozgalmában. Mint asszony, igazi mintaképe volt a kiháló félben levő, hamisíthatlan magyar nagyasszonyoknak, akik nem ismerték a szenvelgést, a sok álézéseket a jóttevések oltárain. Uri asszony volt tetőtől-talpig s mikor férjét az igaz érdem elismeréseként a legdiszesebb magyar méltóságra emelte a királyi kegy, Weszprémyné Csanak Ilona maradt, aki volt. Nagyuri házában aki egyszer megfordult, lett légyen a legkisebb pozícióju ember is, nem érezhette nyomát az elfogultságnak. Csunya, idétlen szó a *leereszkedés*. Weszprémyné nem *leereszkedő* volt, hanem igazán érdeme szerint nézte az embert és mindig csak az embert. Nem leereszkedésből, hanem igazán jó szívből, őszintén volt szives mindenkihez, aki háza küszöbét átlépte. Férjének legkisebb hivatalnokát is vendégnek tekintette.

Felfelé se szenvelgett. Határozott véleménye előtt

3 koronás fellépti díjjal működő „primadonnák” mellett. Azok is inkább cecheltettek, mint énekeltek s annyi közül sem volt a művészethez, mint ahogyan a páholynytogatóknak sincs. Hanem persze ez a nagyvárosi mániában beteg, romlott lelkű ember úgy olvasta a krajcáros újságokban, hogy csak a színésznők mellett lehet igazi gavallérnak tönkre menni. Pedig ő olyanformán látott színésznőt, mint az az egyszerű góbé, aki azt mondotta... „Hát komám egyszer láttam telefont, egyszer életemben Kolozsvárott. És képzelje komám, a' se a' vót”. — Dehát a mai világban nagyon sok ember téveszti össze a Henry Clai-t a kubszivarral.

*

(T) Mikor azt hirdették a vízvezetékéről, hogy január 13-án megindul az üzem, meg mertünk volna rá esküdni, hogy semmi se lesz a dátumból. Mert eddig csak dátumot kaptunk a vezetékhez, de vizet nem. És hamarabb keletkeztek az országban a vízvezeték, mint a víz. És kitörlik az emberek emlékezetéből a bankigazgatók, a „jutalékok” emlékét s az O. M. Bank több szeretettel leszállítja a percentet, dr. Révi Nándor is belép a néppártba s siket-néma marad a városi közgyűléseken, de víz nem lesz. És ha lesz, akkor se akkor, mikorra a város vezetősége igéri, hanem vagy elebb, vagy utóbb. És inkább utóbb.

*

(?) Egyik helyi pénzügyintézet tisztja jövedelme több mint egy millió az elmúlt 1913. évben. Mi itt kinlódunk nappal robotos munkában s fetrengtünk álmatlan éjszakákon keresztül, járva lelkünkkel a gondok kálvária-utjait s azalatt ott a Piac-utcán a kék hasu bankók nászokat ültek s úgy szaporodtak tüneményes gyorsasággal, mint a vérszívó férgek. És olyikunknak a vére lázadozik azon gondolkodva, hogy egyik-másik embertársunknak nem kellett egyebet tenni, mint vidám kalapemeléssel köszönteni Verzál Kálmánt, a debreczeni pénzpiac koronázatlan királyát, aki hatalmas pénzszekevényeiben számította a hozzáadott kék hasu bankókat, nagy szakértelemmel segítve a nehéz vajadásokon s dajkálgatva őket, szépen kicsinosítva azokat. Egy milliónál nagyobb az a vagyon, amit a kék-barna bankók az ő asszisztálása mellett fiadzottak, bizony sokszor az operatőr könyörtelenségével csinálva a kék hasukon hatalmas császármetszéseket. Egy millió, mennyi mosolyt, kacajt, hahotát, lehet azon vásárolni, mennyi gyönyört, boldogságot, szerelmet, egészséget, jólétet... Ez az érem egyik oldala. Illetve a kék hasu bankók egyik megvilágítása. A másik oldal már nem ilyen vidám... Egy millió! Mennyi könny, kétségbeesés, szomorúság, kínos lelki tusák, bűnök, sársalak, nyomorúság tapad ehhez a milliéhoz. És mennyi vér, egzisztenciák összeomlása, pusztulás! ?

*

(!) Üres lakások. Majd másfélezer a debreczeni üres lakások száma, horribilis pénz-vesztéséget reprezentál ez a szám a házigazdák vagyonában s tekintélyes összeg elvesztését jelenti az adószedő államra nézve. Ki gondolta volna ezt csak három évvel ezelőtt is, mikor igazán minden elképzelhetetlen áráért kínálták a háztulajdonosok a legelképzeltlenebb, istállókból, kamarákból átalakított lakásokat is. És mikor mi szegény páriák, akik a hátunkon viseltük csak a házunkat, mint a Szentessy János teknősbékája, azt hittük, hogy a földöntúli boldogság ugyanaz azonos fogalom egy háziur mindennapi hangulatával. Ki merte volna akkor azt hinni, hogy az elemek tűz-, víz pusztításai nélkül is megtörhetik a büszke már-

ványból, dacos kőből épített paloták, házak hatalmának varázsa, hogy jön idő, mikor nem képviselik többé a feltétlenül biztos anyagi jólét fundamentumait s hogy a mindenkéül hatalmasabb, kiszámíthatatlanul szeszélyes végzet előtt olyanok a gránit kockák is mint a szálló toll-pihe, mint az imbolygó szappan-buborék. És hogy semmi sem bizonyos ebben a cudar életben, csak a halál. Ami ellentmondásnak látszik, de a fészkes fülemile tudja-e, hogy vajjon az-e? Mert hogy talán még az sem biztos.

*

(O) Ez az esztendő mégse rosszul indul, ha az u. n. csalhatatlan jelekben hinni lehet. Gyertyaszentelő Boldogasszony napja is egy jó reménységet hagyott hátra látogatásának vizitkártyája gyanánt. Régi jóslat ugyanis, hogy:

Ha fénylik gyertyaszentelő
Az izéket is vedd elő.

Szóval hogyha napfényes ez a nevezetes ünnepnap, akkor hosszú lesz a tél. De az idén borongós, ködös volt hétfőn körülöttünk minden, tehát nem kerül sorra a szalma-hulladék is konyhafütésre. Hogy mennyire igaz ez az időjóslás, hosszú évszázadok megfigyelései igazolták s bizonyították be azt is, hogy ilyen esztendőben rendes lévén minden évszak időjárása, nagyszerű volt a termés. Bőség, jólét, főlöseleg javak, ezek jellemzik állítólag az ilyen esztendőket. És ez általános szabály. Aminek módfelett tudnánk is örülni, ha nem lenne a szabályoknak kivétele is.

*

+ Magyary Imréről, a művész cigányprimásról mit is mondhatnánk el olyant, amit már el nem mondtunk volna. Hogy nem csak Debreczen határain belül s nemcsak a geszti Tisza-kurián ismerik el művészetét, azt bizonyítja az országos cigányversenyen nyert első díj-a is. De hogy a magyar zene-művészet történetében is jelentős fejezet fog jutni az ő művészetének, mi sem igazolja jobban, minthogy a Krudy Gyulákon, Móricz Pálokon kívül most a legnagyobb élő írók egyike, Gárdonyi Géza ír róla a Pesti Hirlapban most folyó hosszabb elbeszélésében, a Szunyoghy miatyánkja-ban. Ugy ír pedig róla, mint a Jókai Mórok, Eötvös Károlyok a Lavottákról. Mert nem csak Magyary Imre volt művész világ-életében mindég, hanem a zenekara is. Sajnos, hogy a banda művésztagjai közül sokan betegek. Farkas József, a művész cimbalmos, Magyary Gyula, a művész kisbögös nagyon betegek. A zsenialis Magyary Kálmán helyett azonban ott van már ifju Magyary Imre, aki legközelebb a fővárosban fog hangversenyezni.

*

(-) A tangó és az érsek. Egy francia táncmester kártérítési pört indított — gondolom, száz-ezer frank erejéig — a párisi érsek ellen, mert az a tangó ellen predikált. Miután pedig — mondja Terpsichore kitünő tisztelője — az előkelő körökben az érseket még a tangónál is jobban kedvelik, nyilvánvaló és kiszámítható a kár, amit neki ez a végzetes prédikáció okozott. És bár e sorok szerény rovogatója szívből utál mindent, ami csak halvány rokonságban is van a tangó nevezetű legujabb epidémiával, vagy inkább éppen azért, most még sem fojthat magába egy enyhén kárörvendő fölkialtást, ami röviden ilyenformán summázható: úgy kell a párisi érseknek. Igenis, úgy kell neki, minek csinál ő még a szószékről is reklamot az ördögnek, aki a huszadik században táncmesterek álarcájában kísérti az egyházat. Mert hiába szidja őminenciája a tangót és hiába marad-

nak el az előkelő kisasszonyok a legelső párisi Eibenschütz tangó-órairól: végeredményében mégis csak a tangónak használt egy — még Párisban is szokatlan és furcsa — pörnek a kiprovokálásával. Föltéve persze, hogy a kipredikálásnak komolyságához és szavahihetőségéhez nem fér semmi kétség, mert ellenkező esetben csak egy ügyes trükkről van szó, ami különben még mindig elég zseniális egy tangótanártól.

*

Janatka Alajos kereskedelmi és műkertészeti telepe a Szoboszlói-uton. (Virágüzlete Debreczen, Piac-u. 59. sz. Telefon 8—44. Telefon-telep 10—46.)

Gusztai hadnagy. Az *Athenaeum* könyvtár pompás kék-kötésű könyveit minden alkalommal érdeklődés-várja az olvasó közönség. Kiváló irodalmi érték, érdekfeszítő meseszöveg, szenzációs ujszerűség jellemezték eddigi köteteit, melyek a világ, közelebbről a magyar irodalom legelső kiválósságait reprezentálták. Most jelent meg e vállalat kiadásában *Basch Árpád* pompás illusztrációjával a keménykötés borítéklapjain *Schnitzler* Arthurnak *Gusztai hadnagy* c. regénye, mely a német irodalom legfrissebb szenzációja volt s melyet a jőnevű Roboz Andorné fordított magyarra. *Schnitzler* regénye méltán szolgálhat a legszélesebb körű érdeklődésre, mert a téli könyvpiacnak nem volt érdekesebb szépirodalmi szenzációja a *Gusztai hadnagy*-nál, mely méltán sorakozik a hézagpótló, pompás kiállítású s mégis olcsó sorozatos könyvtár kiadványai közé. Az *Athenaeum* nagy multu irodalmi Rtársaságnak legújabb regényének ára 1 korona 90 fillér. Kapható sz összes könyvesboltokban.

A legjobb, mert fűszeres, színdús, ízletes és olcsó, volt és marad a „Valódi” : Franck Kávépótlék.

mg spa I Y 6070, 8 : 18 I. V.

A dalegylet hangversenyének műsora.

- I. Prolog. Irta Szávay Gyula, szavalja Simonovits Rózsika.
 II. Zimay László: Mi riasztja fel a magyart. Előadja a Debreczeni Városi Dalegylet.
 III. Wagner: Fonódal. (Részlet a Bolygó hollandi operából.) Női énekkar, zenekar kísérettel. A szoprán-szólót éneklő Szőnyei Ilona, az alt-szólót Császár Mária.
 IV. a) Faure: Sicilienne, b) Popper: Spanyol-tánc. Gordonkán előadja Füredi Samu, zongorán kíséri Füredi Ernő.
 V. Lavotta—Hoppe: Reményhez. Összkar, előadják a debreceni dalegyletek.
 VI. a) Chopin—Sarasate: Nocturno, b) Zarsitzky: Mazúrka. Hegedűn előadja Füredi Sándor, zongorán kíséri Freund Böske.
 VII. Mara, opera. Demény Arthur (Eddin), Havas Gáborné (Mara asszony), Révffy Károly (Mara bátyja) felléptével.

Luxemberg grófja.

René — —	Oláh Gyula
Bazilovics — —	Kassay Károly
Kokorow — —	Halassy Margit
Brissár — —	Kormos Feri
Angela — —	Nagy Aranka
Juliette — —	Borbély Lili
Menenkor — —	Madas István
Pavlovits — —	Rónai Imre
Pelegrin — —	Szalay József
Corali — —	Jávör Giza

A Luxemberg grófja tönkrement ember. Bazilovics Bazil miliomos orosz főúr egy vagyont ajánl a grófnak, ha egy ismeretlen hölgyet elvesz feleségül. A gróf rááll az alkura s megesküszik Angela művésznővel, anélkül, hogy az arcát látná. Azután beleszeret Angelába, akiről nem tudja, hogy a felesége lesz. Végül is kiderül a félreértés s boldog pár lesznek. Bazilovics meg egy vén udvarhölgy rabja lesz.

Dolovai nábob.

Jób Sándor — — — —	Kolozsváry Albert
Vilma — — — —	Hallassy Mariska
özv. Domaházyne — — — —	Uty Gizella
Szentirmay kapitány — — — —	Fehér Gyula
Felesége — — — —	Szentiványi Gitta
Tarján főhadnagy — — — —	Nagy Sándor
Loránt — — — —	Sandory Géza
Bilitzky — — — —	Bérczi Ernő
Medin — — — —	Madas István
Szabonyai — — — —	Kormos Ferenc
Miska — — — —	Rónai Imre

Tarján főhadnagy udvarol Jób Vilmának. A gazdag leány azonban egyszerre nagy szegénységbe jut. Tarján erre — bár örülten szereti — felé se néz. Emiatt szemrehányást tesz neki Szentirmay kapitány, akivel párbaít viv. Le akar mondani a tiszt rangjáról már éppen, hogy kaució nélkül házasodhassék, mikor Vilma örökséghez jut s Tarján felesége lehet.

Pygmalion.

Higginis tanár — — — — —	Fehér Gyula
Higginisné, az anyja — — — — —	Uty Gizella
Doolittle, kocsis — — — — —	Rónai Imre
Eliza, a leánya — — — — —	Bányai Irén
Hillne — — — — —	Váradyné
Klára, a leánya — — — — —	Szentiványi Gitta
Freddy, a fia — — — — —	Bérczy Ernő
Pickering — — — — —	Kassay Károly
Pearcené — — — — —	Halassyné Etel
Csavargó — — — — —	Kormos Ferenc
Rosznyelvű úr — — — — —	Madas István
Szobalány — — — — —	Jávör Giza

Higginis tanár, a jeles nyelvész az utcán megismerkedik egy piszkos virágáros leánnyal, aki rettenetes kiejtéssel beszél. A leány, Eliza, kiejtése érdekli. Higginis fogad Pickeringgel, hogy a piszkos utcai leányból delnőt nevel. Így is tesz. De egy estély után Eliza odahaza szemrehányást tesz a tanárnak, hogy tulságosan finomra nevelte. Eliza később el akar menni, a tanár azonban most már belátja, hogy nem élhet a leány nélkül; aki az utca salakjában is, az előkelő világ légkörében is tiszta maradt.

Suhanc.

Özv. Meunierné — — — — —	Halassyné
Eliz, unokája — — — — —	Vándoryné
Józi, unokája — — — — —	Borbély Lili
Bozott, gyám — — — — —	Madas István
Moren tábornok — — — — —	Kassay Károly
Emil, fia — — — — —	Sz. Nagy Imre
Báróné — — — — —	Mucsi Anna
Durand, fűszeres — — — — —	Rónai Imre

Józi és Eliz két árva gyermek, akik nagymamájuk és Bizott nr nevelnek. Moren tábornok fia beleszeret Elizbe. Bizott, a gyám elizt férjhez akarja adni Durandhoz, a gazdag fűszereshez. Eliz vonakodik, míg a gyám kitiltja Emilt a házból. Eliz pedig kikoszorazzá Durandot.

Józi nem tudja szívén viselni nővére szenvedését. Megtudja, hogy Emil nem az, akinek kiadta magát, hanem Moren tábornok fia, amit tudomására ad a szegény kétségbeesett Eliznek. Józi suhanc elmegy Moren tábornok lakására s ott kemény szavakkal a szemére veti, hogy milyen haszontalan a fia. A tábornoknak annyira megtetszik a suhanc Józi bátor fellépte, hogy ráparancsol a fiára, hogy vegye feleségül Elizt.

Valéni nász.

Eerdinánd Demeter	— — — —	Madas István
Adél	— — — —	Uty Gizella
Jovel	— — — —	Nagy Sándor
Notara Arisztid	— — — —	Rónai Imre
Bogdán Mihály	— — — —	Szalay Gyula
Zoé	— — — —	Váradyné
Pia	— — — —	Bányay Irén
Csuku	— — — —	Fehér Gyula
Gerove Vaszili	— — — —	Vándory Géza
Lidia	— — — —	Szentiványi Gitta
Nizetti	— — — —	Kormos Ferenc
Barbu	— — — —	Kassay Károly
Szonda	— — — —	Halassy Mariska

Szonda cigányleány feleségül megy Notara Arisztid gazdag bojárhoz, akit nászéjszakája után holtan találnak. Kiderül, hogy Szonda, akibe mindenki szerelmes, maga ölte meg férjét. Törvény elé állítják, de a főügyész, Csuku, is szerelmes lesz Szondába, aki azonban még se menekül meg, mert az apja lelövi.

A mozikiraly.

Szalay	— — — —	Kassay K.
Janka	— — — —	Borbély Lili
Szigligeti	— — — —	Kormos Ferenc
Bimbó	— — — —	Halassyné
Varju	— — — —	Madas István
Kordula	— — — —	Erdélyi Margit
Linka	— — — —	V. Markus Angela
Gergely	— — — —	Oláh Gyula
Gesticulata	— — — —	Nagy Aranka
Popelka	— — — —	Rónai
Rendező	— — — —	Bérczi Ernő
Náci	— — — —	Szalay Gyula
A jótékony grófnő	— — — —	Jávor Gizi
Muci	— — — —	Szentiványi Gitta
Stuci	— — — —	Payer Margit

I. Szigligeti Psylander a világhírű magyar moziigazgató és moziszinész most készül a „Napoleon és a molnár leánya” című képre. Minden szerep be van töltve. Napoleont ő maga játssza, a molnár leányát Maria Gesticulata, a híres olasz színész. Csak a dobos fiu szerepe nincs betöltve. Szalay Janka grófkisasszony, aki szerelmes Szigligetibe, fiunak adja ki magát és leszerződik a dobos fiu eljátszására.

II. Szigligeti nem tud olaszul. A szerelmes leveleket, amelyeket Maria Gesticulatahoz intéz, a dobosfiuval iratja. De a feltékeny Janka szerelem helyett vaskos gorombaságokat ír a levelekben. Az olasz nő dühösen faképnél hagyja a társulatot. A bajból a dobosfiu menti ki a filmet. Leányruhában pompásan eljátsza a molnárleányt. A kép mégis elromlik, mert Varju képviselő, akinek rákosi birtokán a felvétel folyik, belép a napoleoni társaságba.

III. A képet mégis bemutatják egy jótékony bazáron. Jelen van Szalay gróf is, aki megdöbbenve ismeri meg leányát a filmen, hiába erősködik Szigligeti, hogy az egy fiu, leányruhában. Mikor Janka estélyi toaletben megjelenik. Szigligeti is mngért mindent. A dolognak persze házasság a vége.

HUNGÁRIA

Általános Biztosító R.-társaság.

Központi székhely: **Budapest, VII. Károly-körut 3.**

Résztvénytőke **6 millió korona.** Biztonsági alapok 1913. év végén közel **23 millió korona.** 00000

Debreczeni vezérügynökség Plac-u. 38.

***** TELEFON 816. *****

KARTEKEN KIVÜL előnyös díjak és feltételek mellett köt: élet, tűz, haláleset, szavatosság, betöréses lopás elleni, üveg-, jég- és állatbiztosításokat. 0000000000

Vezérképviselő: GERÉBY PÁL.

Ügynököket és üzletszervezőket Hajdu- és Szabolcs vármegyékben előnyös feltételek mellett alkalmazunk.

2138—1913. vh. sz.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V. 1267/3—1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Debreczeni Takarékszövetkezet részére lakosoktól 1462 kor. 50 fillér tőke, ennek 1911. év május hó 26. napjától számítandó 8% kamatai és az eddig összesen 182 kor. 04 fill. perköltség erejéig 1913. évi július hó 24-én biróilag lefoglalt és 620 koronára becsült termények, faneműek, tehenek és sertésből álló ingóságok 1914. évi február hó 17-én, délután 2 órakor kezdetét veendő és Vámospercs határában, alperesek tanyabirtokán, Hunyadi Sándor és Hunyadi József 493 kor. 65 fill. követelés és járulékaikielégítése végett is megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1914. évi január hó 23.

Török Péter, birói kiküldött.

2284—1913. vh. sz.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V. 587/2. 1913. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint S. Friedmann jr. wieni cég részére 883 korona 88 fillér tőke, ennek 1913. évi július hó 4-ik napjától számítandó 6%-os kamata és eddig összesen 101 korona 34 fillér perköltség erejéig 1913. évi október hó 27-én biróilag felülfoglalt és 3419 koronára becsült fürdőkádak, kályhák, vízvezetési csövek, kagylók és tűzmentes szekrényből álló ingóságokra az 1914. évi február hó 17-én, délelőtt 1/2 10 órakor kezdetét veendő és Darabos-utcai 54. számú háznál s folytatólag Egyháztér 3. számú háznál megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1914. évi január hó 25.

Török Péter, birói kiküldött.

4614—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbiróságnak 1912. V. 451/7. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Mayer Albert részére debreczeni lakostól 420 korona tőke és ennek 1911. évi május hó 1. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 39 kor. 70 fillér perköltség erejéig 1912. évi október hó 30-án biróilag felülfoglalt és 1070 koronára becsült butorok, írógép és egyéb ingóságok 1914. évi február hó 13-án délelőtt 11 órakor kezdetét veendő és Debreczenben, Deák Ferenc-utca 11. sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1914. évi január hó 16-án.

Oláh Géza,
birói kiküldött.

Felvágott száraz tűzifa

000 minden mennyiségben 000

Horváth János gőzfűrészében

Hulladékfa . . . 100 klg. 1:30 kor.

Kötegesfa . . . 100 klg. 2:— kor.

Felvágott dorongfa 100 klg. 2:20 kor.

Telefon rendelésre házhoz szállítom. 000000 Telefonszám 131.

FIGYELEM!**LANTOS
CSIPKEÁRUHÁZÁBAN
SAS-U. 4.**

Tiszta selyem harisnya minden színben párja . . . 3 korona 50 fillér.

**DEBRECZENI IPAROS SZÖVETKEZET
BUTORCSARNOKA**

PIAC-U. 26—28.

TELEFON 968.

Az új városi bérház fényesen berendezett szuterén helyiségébe helyeztetett át.

ÁLLANDÓ NAGY

BUTORVÁSÁR

minden izlésnek és igénynek megfelelő!

A DEBRECZENI ELSŐ TAKARÉKPÉNZTÁR

hatvannyolecadik évi rendes közgyűlését

1914 február 22-én vasárnap délelőtt 11 órakor Debreczenben, a Kereskedő-Társulat tanácstermében tartja.

T á r g y a k :

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1913-ik üzletévről.
2. A mérleg megállapítása és határozathozatal a tiszta jövedelem felosztása iránt.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.

Debreczen, 1914 január hó 31-én.

A Debreczeni Első Takarékpénztár igazgatósága.

A mérleg és jelentések a mai naptól kezdve a takarékpénztár hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Figyelmeztetés: Közgyűlésen csak személyesen megjelenő oly részvényes gyakorolhat szavazati jogot, ki a közgyűlést megelőző év december 31. napjáig a részvénykönyvben nevére irt részvényt le nem járt szelvényével együtt a közgyűlés előtt **legalább 3 nappal** Debreczenben: pénztárunknál vagy a Közgazdasági Bank és Váltóüzletnél s Budapesten: a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél letette. (Alapszabály 26. §.)**Johann Maria Farina** Gegenüber dem Rudolfsplatz
csakis ez a valódi**kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.****Ne tessék elfogadni** Kölniviz-szappant, kölnivizet és pouder, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-pouder és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:**Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz.**
egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az eredeti minőség.
Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Debreczen az. kir. város könyvnyomda-vállalata. 1914

